

Kazimierz Pospiszyl

Amerykańskie seminarium internetowe na temat przestępstw seksualnych

Godną odnotowania i rozpropagowania jest inicjatywa Departamentu Sprawiedliwości USA przekazywania drogą internetową szeroko udokumentowanych i ustrukturalizowanych wiadomości na temat przestępstw seksualnych. Tę ważną inicjatywę podjęło stworzone przy wymienionym departamencie Biuro ds. Zwalczenia Przestępczości Seksualnej (*Sex Offender Sentencing, Monitoring, Apprehending and Tracking* w skrócie: *SMART*).

Biuro to erygowano na podstawie podpisanego 27 lutego 2006 r. przez Prezydenta George'a W. Buscha tzw. prawa Adama Walsh (*Adam Walsh Child Protection and Security Act*, w skrócie: *AWA*). Ten nowy akt prawny znacznie poszerzył i doprecyzował poprzednie przepisy dotyczące rejestracji przestępców seksualnych i innych sposobów zabezpieczania dzieci, które to przepisy prawne – zgodnie z amerykańską tradycją – nazywane były imionami dzieci pozbawionych życia przez przestępców seksualnych, jak prawo Megan, Pitera, czy Pam.

Niespełna siedmioletni Adam Walsh został uprowadzony z domu towarowego w Hollywood 27 lutego 1981 r. (a więc noszący jego imię akt prawny został podpisany w 25 rocznicę uprowadzenia chłopca); po kilku miesiącach (dokładnie 10 czerwca 1981 r.) rybacy wyłowili jego głowę w kanale Vero Beach na Florydzie, 130 mil od miejsca porwania, pozostałych części ciała zamordowanego dziecka nigdy nie odnaleziono. Morderstwo to wstrząsnęło całą Ameryką, wiele o nim mówiono i pisano, w roku 1993 nakręcono film osnuty na kanwie tego tragicznego wydarzenia. Ojciec zabitego chłopca, John Walsh, stał się znanym adwokatem broniącym pokrzywdzone dzieci.

Jedną z ważnych inicjatyw wspomnianego już biura SMART było wcielenie w życie pilnej potrzeby zebrania i usystematyzowania wieloletnich naukowych doświadczeń i poglądów dotyczących natury przestępstw seksualnych, ich uwarunkowań i postaci, a także oceny skuteczności

dotychczasowego postępowania ze sprawcami tych przestępstw. Bardzo ważną potrzebą była również analiza, opartych o dotychczasowe doświadczenia i badania naukowe, pomysłów dotyczących coraz to skuteczniejszych sposobów terapii osób popełniających przestępstwa seksualne, a także sposobów zabezpieczania społeczeństwa, a przede wszystkim dzieci, przed skutkami przestępczej działalności tych osobników.

W 2011 r. do realizacji tego bardzo potrzebnego zadania stworzono projekt pod nazwą: *Sex Offender Management, Assessment and Planing Initiative*, w skrócie: SOMAPI, w skład którego weszli najlepsi eksperci w zakresie interdyscyplinarnego podejścia do poznawania mechanizmów zachowania się osób o zaburzonej seksualności, twórcy i realizatorzy programów resocjalizacyjnych, jak również działacze społeczni, posiadający wieloletnie doświadczenie w zakresie oceny skuteczności różnych form zabezpieczeń społecznych przed niezwykle groźną w skutkach aktywnością osób o zaburzonej seksualności.

Począwszy od października 2014 r. SOMAPI uruchomiło wspomniane już na wstępie obecnej prezentacji seminarium internetowe, w ramach którego przedstawiane są analizy porównawcze i meta analizy wyników wieloletnich badań, zarówno nad osobami popełniającymi przestępstwa seksualne, jak i ochroną społeczeństwa przed skutkami ich przestępczej działalności. Podstawowym celem przedstawianych publikacji jest zapoznanie osób kształtujących politykę społeczną, prowadzących badania naukowe, praktyków wymiaru sprawiedliwości i opieki społecznej z wynikami badań naukowych, jako że w słusznym przekonaniu przedstawicieli programu SOMAPI, tylko na tej podstawie oprzeć można skuteczną terapię osób popełniających przestępstwa seksualne, jak i efektywne metody likwidacji skutków ich przestępczej aktywności.

Do tej pory w ramach prowadzonego przez SOMAPI seminarium internetowego przedstawiono obszernie informacje dotyczące następujących, ważnych zagadnień: strategię postępowania z przestępcami seksualnymi, organizacja zakładów karnych i programów terapeutycznych, typologie przestępców seksualnych, oceny skuteczności oddziaływań, oceny ryzyka recydywy, czynniki etiologiczne, i wreszcie – wpływ Internetu na powstawanie i utrwalanie zaburzeń seksualnych prowadzących do aktywności przestępczej.

Udostępniane materiały podzielone są na dwie sekcje: pierwsza dotyczy dorosłych, a druga młodzieży (czyli nieletnich i młodocianych w rozumieniu prawa polskiego). Pomimo że większość przedstawianych

materiałów w obu sekcjach pokrywa się i, pomimo tego że rozróżnienie przestępców (nie tylko seksualnych) ze względu na wiek życia budzi niekiedy kontrowersje, zdecydowana większość ekspertów pracujących w programie SOMAPI jest zdania, że dużo więcej argumentów przemawia za tym, aby odmiennie rozpatrywać dorosłych i młodzieńczych przestępców seksualnych.

Nieocenioną wręcz zaletą przedstawianych obszernych zestawień poglądów, wyników badań i obserwacji jest to, że obok sumarycznych informacji zawsze w odsyłaczu znajdują się teksty podstawowe (na podstawie których dokonano streszczenia i ewentualnie dodano komentarze).

Pomimo że publikowane w ramach polecanego obecnie seminarium informacje firmowane są przez urząd federalny, a w tym przypadku amerykańskie ministerstwo sprawiedliwości, zwane departamentem sprawiedliwości, informacje te nie zawsze odzwierciedlają poglądy rządu federalnego, najczęściej są tam bowiem pomysły, z których powstają najlepsze przyszłe wielopłaszczyznowe rozwiązania niepokojącego problemu społecznego.

Na zakończenie prezentacji omawianego seminarium podkreślę jego fenomenalne znaczenie edukacyjne: dzięki publikowanym materiałom w zasadniczym stopniu ułatwione zostało kształcenie tak bardzo potrzebnych specjalistów do pracy z przestępcami seksualnymi.

